

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»

Н. ТУРБАРОВА, Н. КЕРДІВАР

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»
ДЛЯ СЛУХАЧІВ-ІНОФОНІВ ПІДГОТОВЧОГО
ВІДДІЛЕННЯ

Одеса-2024

УДК: 378:811.161.2:81'243(075.8)

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 1 від 29 серпня 2024)

Рецензенти:

Орехова Л. І. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов
Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової.

Буднік А. О. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри слов'янського
мовознавства Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Укладачі: **Турбарова Н., Кердівар Н.**

Методичні рекомендації призначено для самостійної роботи з дисципліни
«Українська мова як іноземна» для слухачів-інофонів підготовчого
відділення.

Друкується в редакційній обробці укладачів.

© Турбарова Н., Кердівар Н., 2024
© «Університет Ушинського», 2024

Вступ

Самостійна робота слухачів підготовчого відділення є однією з основних форм оволодіння освітнім матеріалом у позааудиторний час.

Мета такої роботи – це розвиток й удосконалення мовних, мовленнєвих та комунікативних навичок, а також набуття додаткових знань з української мови, збагачення словникового запасу слухачів сучасною лексикою, відпрацювання нового лексико-граматичного матеріалу, мовний тренінг та перевірка рівня сформованості мовних знань, мовленнєвих навичок на етапі закріплення. Кожне заняття передбачає засвоєння граматичних явищ, визначених робочою програмою.

Методичні рекомендації призначено для перевірки комунікативно-практичних умінь студентів-іноземців з граматики української мови. Завдання розроблено відповідно до програми курсу з української мови для інофонів, які навчаються на підготовчому відділенні.

Лексико-граматичний матеріал цієї розробки відповідає вимогам програми першого етапу навчання у ЗВО. Послідовність та рівень складності самостійних робіт узгоджується з практичним матеріалом, що полегшує виконання завдань і підвищує ефективність освітнього процесу.

Блок I. Фонетичний

Вказівки та рекомендації щодо вивчення змістовного блоку I

Теоретична частина

В українській мові всього налічується звуків мови – 38. Із них голосних – 6, приголосних – 32.

Для позначення 6 голосних звуків в українському алфавіті існує 10 букв:

1) букви: а, о, у, е, и, і завжди позначають один звук; основою голосних є голос;

2) літери **я, ю, є**:

а) позначають один звук [а], [у], [е], якщо вони стоять після приголосного і одночасно позначають його м'якість;

б) позначають два звуки [йа], [йу], [йе]:

- якщо вони стоять на початку слова: **Я**[йа]блуко, **Ю**[йу]рко, **Є**[йе]диний;

- якщо вони стоять після голосного: про**Я**[йа]вити, мо**Є**[йе], ма**Ю**[йу];

- якщо вони стоять після апострофа або м'якого знака: міль**Я**[йа]рд;
з'**Ю**[йу]рбитися, з'є**Є**[йе]днати;

в) **ї** – завжди позначає два звуки: **ї**[йі]хати, з'**ї**[йі]хати, про**ї**[йі]хати.

3. **ЙО** вживається на початку слова або складу: **й**ого, паві**ль-й**он, міль-**й**он, буль-**й**он, **Й**осип, **й**огурт).

БО вживається в середині і кінці складу: **ль**он, **льот-**чик, **сьо-**мий, **сьо-**годні.

Для передачі основних приголосних звуків на письмі в українському алфавіті є **22 букви**:

1) 12 букв (б, в, к, м, п, ф, г, ґ, х, ч, ш, й) – завжди передають один звук;

2) 8 букв (д, т, з, с, ц, н, р, л) - позначають на письмі тверді і м'які приголосні звуки;

3) буква **Щ** завжди передає 2 звуки [шч]: шока [шчока];

4) букви **Ж, Д, З** у поєднанні передають на письмі один звук [дж], [дж], [дз']:
джміль [джм'іл'], дзеркало [дз'єркало], дзюрчати [дз'урч'атіє];

5) буквою **Ь** позначається лише м'якість приголосних, звук вона не позначає.
Завжди м'яким в українській мові є приголосний звук [й].

Практична частина

1. Пишіть потрібну літеру / Write the letter

Е / И	С / Ц
С ___ СТРА	___ ИР

Д__ТИНА З__МА В__КЛАДАЧ АУД__ТОРІЯ Д__КАНАТ ГУРТОЖ__ТОК С__КРЕТАР ЗОШ__Т УНІВЕРС__ТЕТ ДЗВОН__К ТЕЛ__ФОН ПЕР__РВА ТОВАР__Ш БУД__НОК Д__КАН ХЛОП__ЦЬ П__РУКАР ВУЛ__ЦЯ	__ИРК __УКОР __УП __ПОРТ __Е __УМКА МІ__ТО ОЛІВЕ__Ь ДІДУ__Ь __ИН __НІДАТИ __УКОР __ИРК __ІНА __Е __ІК __ІЛЬ БАБУ__Я __ЛОВО
--	--

2. Пишіть потрібну літеру / Write the letter

Б / П	Ж / Ш
__РАТ	КНИ__КА
__АРК	ЗО__ИТ
__ОГОДА	ЛО__КА
ГРУ__А	__УК
__ОДРУГА	ТАКО__
ЛАМ__А	__АФА
КА__ІНЕТ	ГУРТО__ИТОК
__АСЕЙН	МА__ІНА
__РЯМО	ПО__Е__НИК
__РАВОРУЧ	__АФА
__ОРУЧ	ЗО__ИТ
__АБУСЯ	ЧА__КА
__ОГОДА	КНИ__КА
__ДЖОЛА	ТЕ__
__ОРЯД	НА__

___АТЬКО НАВ___РОТИ ___АН ___АПР ___АРТА	ЛО___КА МА___ИНА ДО___КА ___ІНКА
--	---

3. Пишіть потрібну літеру / Write the letter

З / С	І / О
___ЛОВО	С___ЛЬ
___ИМА	В___НА
МА___ЛО	В___Н
ЛИ___Т	М___Й
___ЛОВНИК	М___Є
___ОШИТ	ТВ___Я
___АВДАННЯ	ТВ___Й
НИ___	СТ___Л
НІ___	СТ___ЛЕЦЬ
ХУ___ТКА	СТ___ЛИ
___УП	М___СТА
МІ___ЦЕ	М___Є
___АВОД	С___К
___ВУК	ТВ___Й

4. Пишіть потрібну літеру / Write the letter

І / Ї	И / І
___ХНІЙ	К___МНАТА
ТВ___Й	К___ЇВ
МО___	ЧОЛОВ___К
Н___	С___Н
___ХНЯ	СН___ДАНОК
ЛН___ЙКА	ЕКОНОМ___СТ
СВ___Й	К___ЇВ
МО___	Ж___НКА
	СТОЛ___ЦЯ

5. Пишіть потрібну літеру / Write the letter

ЙО / ЇО	ДЖ / ДЗ
___ГО	___АЗ
РА___Н	___ВІН
Л___Н	___ІНСИ
___ГУРТ	___ЕРКАЛО
МА___НЕЗ	Б___ОЛА
___МУ	___ЕМ
БУЛЬ___Н	___ВІНОК
Л___Н	___ЕМПЕР
___СИП	___ИГА
ДЗ___Б	СИ___У

6. Прочитайте слова. Випишіть тільки ті, у яких є звук [й] / Read the words. Write only those that have the sound [y]

Ясно, буряк, воїн, армія, йод, мільярд, під'їзд, п'ять, юнак, боєць, порядок, сузір'я, мрія, синє.

7. Пишіть потрібну літеру / Write the letter

Вулиц..., готел..., стіле...ь, во... зал, сло...ник, л...тература, олівец..., с...ло, пул...т, філософі..., бібл...отека, к...лим, націонал...ний, пр...лад, х...мія, мали..., велики..., коро...кий, пал...то, м...тро, кол...со, кул..., ліні...ка, циркул..., кол..., апт...ка, аспіри..., лікарн..., га..., картопл..., олі..., холодил...ник, сіл..., х...іб, б...лка, асп...рин, Ол...на.

Блок II. Лексико-граматичний

Вказівки та рекомендації щодо вивчення змістовного блоку II

Теоретична частина

Іменник – це самостійна частина мови, що називає істоту або предмет і відповідає на питання **Хто? Що?** Наприклад:

Хто це? – Це – сестра, брат. Це – істоти.

Що це? – Це – словник, парта. Це – неістоти.

Категорії іменника:

1. Істота/неістота:

- усі іменники, що є назвами істот (людей, тварин), відповідають на запитання **Хто?**

- усі іменники, що називають неістот, відповідають на запитання **Що?**

2. Рід (чоловічий, жіночий, середній):

- іменники, до яких можна підставити слова «**мій**», «**він**», належать до чоловічого роду;

- іменники, до яких можна підставити слова «**моя**», «**вона**», належать до жіночого роду;

- іменники, до яких можна підставити слова «**моє**», «**воно**», належать до середнього роду.

3. Число (однина, множина):

- іменники, що означають **один** предмет, уживаються в **однині**;

- іменники, що означають **два і більше** предмети, уживаються в **множині**.

4. Відмінки (називний, родовий, давальний, знахідний, орудний, місцевий).

Займенник – це частина мови, що вказує на предмет, але не називає його.

Особові займенники - це:

- Я – особа, що говорить про себе;

- МИ – багато осіб, включаючи розповідача;

- ТИ – особа, до якої звертаються;

- ВИ – особи, до яких звертаються або шанобливе звертання до 2-ї особи однини;

- ВІН, ВОНА, ВОНО – особа або предмет, про який іде мова;

- ВОНИ – особи або предмети, про які розповідають.

Всі ці займенники відповідають на ті ж самі питання, що й іменники: **хто? що? кого? чого?**

Особові займенники змінюються за особами й числами, а в III особі – за родами.

Розряди займенників:

1. Особові: я, ти, він, вона, ми, ви, вони.

2. Питальні: чий, чия, чиє, чії.

3. Присвійні: мій, ваш, твій, моя, наша, ваша, наш, ваші.

Питальні займенники виражають питання про особу, предмет, ознаку чи кількість предметів.

Присвійні займенники вказують на приналежність предмета певній особі.

Присвійні займенники (крім його, її) змінюються за родами, числами і відмінками.

Практична частина

1. Пишіть / Write він, вона, воно

Мати, тато, кухар, Павло, вікно, молоко, масло, ручка, відповідь, питання, аудиторія, завдання, дядько, курка, стакан, кіно, слово, стіл, аудиторія, тато, булка, фото, запитання, риба, цирк, дзеркало, лампа, музикант, вода, слово, молоко, курка, стакан, радіо.

ВІН	ВОНА	ВОНО

2. Пишіть / Write

Студент, місто, дівчина, маля, ручка, бабуся, Олена, парк, зошит, поліцейський, собака, сіль, прізвище, вулиця, хлоп'я, студентка, місце, хлопець, стіл, олівець, дідусь, Максим, сад, книжка, продавець, собака, дім, зима, літо, дядько.

ХТО?	ЩО?

3. Пишіть / Write plural

Зразок/ *Exemple*: брат – брати;

Звук, слово, музей, місце, подруга, друг, завдання, хліб, товариш, стіл, день, вулиця, лікар, папір, річ, дитина, хлоп'я, молоко, відповідь, сім'я, прізвище, новина, вправа, басейн, окуляри, басейн, водій, клуб, місто, ніж,

стілець, ніч, площа, вулиця, дід, мати, трамвай, дата, країна, яйце, учитель, господар, батько, аудиторія, хлоп'я, сім'я, питання, помилка, музика, двері.

4. Пишіть / Write

Мій, моя, моє, мої	Твій, твоя, твоє, твої
_____молоко	_____кава
_____сестри	_____масло
_____сумка	_____телефони
_____чай	_____гуртожиток
Наш, наша, наше, наші	Ваш, ваша, ваше, ваші
_____книжка	_____дитина
_____автобус	_____син
_____місце	_____вікно
_____батьки	_____зошити

5. Дайте відповіді на запитання и запишіть їх, як у зразку / Answer the questions and write it, as shown in the example

Зразок/ Example: Чий він син? (вона) – Її.

1. Чия це кава? (ви) _____
2. Чий це батьки? (вона) _____
3. Чия вона сестра? (він) _____
4. Чий це телефон? (ми) _____
5. Чия вона подруга? (вони) _____
6. Чий він тато? (я) _____
7. Чий він друг? (ми) _____.

2. *Зразок/ Example: Де він? – Він вдома.*

Ти, вона, ми, ви, вони.

6. Пишіть / Write Чий, Чия, Чие, Чийі?

Зразок/ Example: дім – Чий дім?

Батько, друзі, молоко, сестра, олівці, книжка, місце, стілець, дівчинка, море, матері, хліб, тато, вода, молоко, ручки, дім, пані, кіно, риби, чай, кава, вікно, друзі.

7. Пишіть / Write

Зразок/ Example: брат – сестра

Тато – _____

Студент – _____

Він – _____

Друг – _____

Тато – _____

Прибиральник – _____

8. Пишіть синоніми / Write synonyms

Товариш = _____

Також = _____

Дім = _____

Поряд = _____

Вродливий = _____

гарний = _____

добрий = _____

буква = _____

9. Пишіть антоніми / Write antonyms

Довгий ≠ _____
темний ≠ _____
старий ≠ _____
чистий ≠ _____
добре ≠ _____
швидко ≠ _____
правильно ≠ _____

10. Пишіть замість крапок присвійні займенники / Instead of periods, write possessive pronouns

Зразок/ Example: Це студент. Це ... словник. – Це студент. Це **його** словник.

1. Я Марта. Це ... журнал і ... газета. 2. Ось Іван Іванович і Марія Михайлівна. Ось ... квартира, ... авто. А це ... діти. 3. Знайомтеся, це Джон, а це ... дружина Леслі. А там ... син Макс. 4. Ми студенти. Ось ... клас, там ... речі. 5. Це Олена. Тут ... місце. 6. Батько вдома. Це ... пальто і ... капелюх. 7. Ти наш новий студент? Це ... підручник і ... ручка? 8. Це ви. Це ... друзі? – Так, це ... друзі.

11. Закінчіть діалоги / Finish the dialogues

1.– Це кабінет.

– Хто тут зараз?

– ... _____

2. – Це стіл.

– Що праворуч?

– _____

3. – Це Дніпро.

– Що це?

– ... _____

4. – Це студент.

– Де він зараз?

— ... _____

5. – Де аудиторія?

—... _____

12. Замість крапок пишiть займенники цей, ця, це, ці / Instead of periods, write the pronouns this, this, this, these

Зразок/ Example: ... книжка лежить там. – Ця книжка лежить там.

1. Я читаю ... книжки. 2. ... студентка вивчає математику. 3. Я пишу ... диктант. 4. Ти знаєш ... дієслова? 5. Дайте, будь ласка, ... пальто. 6. Покажіть, будь ласка, ... светр. 7. Де вчиться ... дівчина? 8. Де знаходиться ... село? 9. Де лежать ... речі? 10. – Хто ...? – ... мій брат. 11. Де вчаться ... студенти?

13. Дайте відповіді на запитання и запишіть їх, як у зразку / Answer the questions and write it

1) Як вас звать? _____

2) Хто ви? _____

3) Хто ваш друг? Хто ваша подруга? _____

4) Як його / її звать? _____

14. Напишіть розповідь «Моя аудиторія» / Write the story «My classroom»

Теоретична частина

Дієслово – це самостійна частина мови, що позначає дію або стан предмета як процес і відповідає на питання **Що робити? Що зробити?**
Наприклад: стрибати, писати.

Інфінітив – це неозначена форма дієслова, що має суфікс **-ти**.
Інфінітив не вказує на те, хто виконує дію і коли вона відбувається.

Не з дієсловами пишеться завжди окремо. Але разом не з дієсловами пишеться в таких випадках:

Категорії дієслова:

1. *Особа* (1, 2, 3);

2. *Дієвідміна:*

• I – закінчення **-уть, -ють**: читають;

• II – закінчення **-ать, -ять**: роблять.

3. *Час:*

• теперішній: читаю;

• минулий: читав;

• майбутній: буду читати;

4. *Спосіб:*

• дійсний (виражає реальну дію або стан, які відбуваються, відбулися чи Відбудуватимуться) – читаю;

• умовний (виражає дію або стан, бажані або можливі за певних умов) – читав би;

наказовий (виражає наказ прохання пораду заклик до виконання дії) - читай.

5. *Вид:*

• доконаний: прочитав;

• недоконаний: читав.

У формі минулого часу особові дієслова змінюються за родами і числами (знав, знала, знало, знали).

Практична частина

1. Пишіть дієслова у потрібній формі / Write the verbs in the correct form

Зразок/ Example: я читаю, ти читаєш, він (вона, воно) читає, ми читаємо, ви читаєте, вони читають.

Займенники	слухати	сидіти	стояти	відповідати	вчитися	відпочивати
Я						
Ти						

Він (вона, воно)						
Ми						
Ти						
Вони						

2. Дайте відповідь на питання / Answer the question

Зразок/ Example: *Що зараз робить студент? (розмовляти). Студент зараз розмовляє.*

1. Що робить твій батько? (працювати). _____
2. Що ви зараз робите? (читати). _____
3. Що роблять ваші друзі? (слухати). _____
4. Що ти робиш? (сидіти). _____
5. Що робить твоя подруга? (писати). _____
6. Що ми робимо? (говорити). _____

3. Дайте відповідь на питання / Answer the question

Зразок/ Example: *Що ви робите зараз? (відпочивати) – Зараз ми відпочиваємо.*

1. Що ви робите ввечері? (читати, вечеряти, відпочивати)
2. Що Максимум робить ввечері? (гуляти)
3. Що ти робиш зараз? (писати твір)
4. Що ви робите вранці? (снідати, слухати радіо, читати газету)
5. Що Тетяна робить вдень? (спати, обідати, дивитися телевізор)
6. Що робить викладач? (пояснювати урок, перевіряти диктант)
7. Що ти робиш ввечері? (повторювати дієслова, писати вправу, слухати музику)
8. Що студенти роблять зараз? (писати диктант, повторювати дієслова, відповідати урок)
9. Що ви робите тут? (вивчати українську мову)
10. Що вони роблять зараз? (писати твір, читати діалог).

4. Дієслова дійсного, умовного та наказового способів запишіть у три колонки

Прочитали б, міркуйте, зацікавився, розуміємо, послухайте, сказала б, запиши, ходімо, почув би, переклали, хвилюємося, дивимося, подивилися б, слухаю, слухай, йди, пішов би, хочу, скажи, міркую, учуся, думаю, сиділа б.

Дійсний	Умовний	Наказовий

5. Пишіть потрібні дієслова / Write the necessary verbs

Студенти _____ диктант. На уроці ми ... _____ нові слова та дієслова, _____ тексти і діалоги. Коли викладач _____, ми уважно _____. Ми правильно та добре _____. Вдень ми _____ в кафе, потім _____ домашнє завдання. Ввечері студенти _____, _____ музику, _____ газети й журнали, _____ телевізор. Студентка _____ Ганна _____ в університеті. Вона іноземна студентка і трохи _____ українською.

6. Пишіть потрібні дієслова / Write the necessary verbs

1. Учора моя подруга довго _____ текст. Коли вона _____ текст, вона _____ вправу (читати – прочитати – написати). 2. Ми цілий день _____ завдання та _____ їх правильно (розв'язувати – розв'язати). 3. – Ти довго _____ вправи? – Ні, я _____ вправи швидко (робити - зробити). 4. Коли я _____, викладач слухав. Коли я _____, викладач пояснив нове правило (відповідати – відповісти). 13 5. Сьогодні зранку ми _____ урок. Ми довго _____ урок (повторювати – повторити). 6. Коли він жив у Харкові, він щодня _____ листи, а вона _____ тільки один лист (писати – написати).

**7. Закінчіть речення. Ставте дієслова в дужках в минулий час /
Finish the sentence. Put the verbs in brackets into the past tense**

Зразок/ Example: Я (дивитися) фільм у кінотеатрі. Я дивився фільм у кінотеатрі.

Я (читати) книгу в кімнаті. Я (вчитися) в школі. Ти (дивитися) цей фільм? Ви (розуміти) українську мову? Він (знати) вірш про природу? Вони (писати) листи додому. Микола (вчитися) в університеті. Хуан і Марта (дивитися) телевізор? Ганна (слухати) музику, а Петро (читати) книгу. Ми (працювати) в лабораторії. Наталя і Петро (гуляти) в парку. Ми (працювати) в хімічному кабінеті. Я (відпочивати) на Чорному морі.

**8. Пишіть дієслова у майбутньому (складеному або складному) часі /
Write the verbs in the future**

Зразок/ Example: Ви ... сьогодні газети? (читати) – Ви будете читати / читатимете сьогодні газети?

1. Зараз викладач ... (пояснювати) новий урок. 2. Завтра ми ... (гуляти). 3. Ви ... (обідати)? 4. Після перерви студенти ... (писати) диктант. 5. Ти ... (вивчати) українську мову? 6. Ввечері вони ... (дивитися) телевізор. 7. Уранці я ... (робити) зарядку. 8. Завтра він ... (повторювати) слова. 9. Післязавтра ми ... (готувати) піцу.

Блок III. Відмінкові форми іменних частин мови
Вказівки та рекомендації щодо вивчення змістовного блоку III

Теоретична частина

Відмінки	він	вона	воно	вони
	Закінчення			
Називний (хто? що?)	а, я, о, Ø	а, я, Ø	о, е, я	и, і
Родовий (немає кого? чого?)	-у -а, -і, -ю	и -і -ї	(єн)-і (ят)-и (ат)-и	-ів -їв Ø -ей -ій
Давальний (даю кому? чому?)	-у -у(ові) -у(єві), -ю(-єві -єві) -ю	-і	-у -ю, (єн)-і (ят)-і (ат)-і	-ам -ям
Знахідний (куди?) (бачу кого? що?)	кого?=Р.в. що?=Н.в.	-у -ю =Н.в. матір	=Н.в.	кого?=Р. що?=Н.
Орудний (пишаюся ким? чим?)	-ом -ем, -єм	-ою -єю -єю, ю	-ям -ам,	-ами -ями
Місцевий (де?) (на кому? на чому?)	-у -і(ові) -у(ові) -і(єві) -і, ї	-і -ї	-і	-ах -ях
Кличний (звертання)	-у/-ю -є/-є, я	-о -є -є -ю	=Н.в.	=Н.в.

Практична частина

1. Пишіть слова у потрібній формі / Write the words in the correct form

книжка

Я читаю *книжку*.

підручник

лист

фраза

газета

завдання

вірші

слова

лекція

2. Пишіть / Write

Хліб коштує 12 грн. _____

Зошит коштує 3грн. 42 коп. _____

Молоко коштує 24грн. 51 коп. _____

Спідниця коштує 690 грн. _____

3. Поставте питання до слів у реченні / Ask questions about the words in the sentence

Вранці Олег добре снідає вдома.

4. За відповідями відновлюйте питання

1

_____ ?

Вранці Тетяна працює.

2.

_____ ?-

Мій друг відповідає правильно і швидко.

3.

_____ ?-

Наша кімната чиста і невелика.

4.

_____ ?

Це моя сумка.

5.

_____ ?

Вони вивчають українську мову.

6.

?

Я відпочиваю вночі.

7.

?

Розклад висить ліворуч.

5. Дайте відповіді на запитання / Answer the questions

1. Що ти робиш вдень?

2. Коли вони працюють?

3. Де ви відпочиваєте?

4. Як ви розмовляєте?

5. Яка у вас сукня?

6. Яке сьогодні число?

7. Що ваша подруга вчить?

6. Пишіть в(у) або на / Write в(у) or на /

Пошта - _____ пошти

фабрика - _____ фабрики

аптека - _____ аптеці

музей - _____ музеї

кімната - _____ кімнаті

аудиторія - _____ аудиторії

7. Пишіть в(у) або на та закінчення -і або -у / Write в(у) or на and ending -і or -у

Зараз я живу _____ Україн _____, _____ Одес _____, _____ вулиц _____ Манежній, _____
будинк _____ № 5, _____ кімнат _____ № 345. Мій друг Джон живе _____ готел _____

«Одеса», _____ проспект _____ Шевченка. Його брат живе _____ Англії _____, а його друзі живуть _____ Кита _____.

8. Дайте відповіді на запитання / Answer the questions

1. О котрій годині (Коли?) буде концерт? (15.35)

2. О котрій годині (Коли?) почнеться фільм? (16.40)

3. Коли буде урок? (8.00)

4. Коли починається другий урок?

5. З ким студенти були на екскурсії?

6. Де живе ваша сім'я?

7. Де ваші речі?

8. Ви живете в маленькому чи великому будинку?

9. Коли ви робите домашнє завдання?

10. Де знаходиться ваш гуртожиток?

9. Утворіть від даних іменників форми кличного відмінку / Put each noun into Vocative

Зразок/ Example: мама – мамо!

Олена	_____	Брат	_____
Микита	_____	Батько	_____
Бабуся	_____	Вчитель	_____
Рая	_____	Пані	_____
Жак	_____	Діти	_____

10. Пишіть слова у 6 відмінку. Пам`ятайте про в (у) або на на / Put each noun into Locative. Remember about в (у) or на:

літак - _____	Київ - _____
клуб - _____	їдальня - _____
словник - _____	Одеса - _____

зошит - _____
книжка - _____
вікно - _____
підручник - _____
університет - _____
стіл - _____
банк - _____
стіна - _____
сумка - _____
музей - _____

Україна - _____
Китай - _____
південь - _____
схід - _____
зупинка - _____
вулиця - _____
заняття - _____
вокзал - _____
кіоск - _____
курс - _____

11. Що ви любите? Що ви знаєте? Що ви дивилися? Що ви купили?

спорт – спорт ___	сім`я – сім` ___
місто – міст ___	хліб – хліб ___
чай – чай ___	молоко – молоко ___
книжка – книжк ___	вода – вод ___
зошит – зошит ___	кава – кав ___
вірші – вірш ___	

12. Кого ви знаєте? Кого ви бачили? Кого ви любите? Кого ви чекаєте?

Антон – Антон ___	подруга – подруг ___
донька – доньк ___	сестра – сестр ___
брат – брат ___	син – син ___
мама – мам ___	батько – батьк ___
я – _____	ти – _____
він – _____	вона – _____
вони – _____	ми – _____

13. Пишіть закінчення / write ending:

Куди ви йдете? Куди ви їдете?

гуртожиток – ___ гуртожиток ___	екскурсія – ___ екскурсі ___
вулиця – ___ вулиць ___	магазин – ___ магазин ___
площа – ___ площ ___	поліклініка – ___ поліклінік ___
центр – ___ центр ___	лікарня – ___ лікарн ___

14. Пишіть слова/ write:

що?	де?	куди?
пошта	на пошті	на пошту
базар	_____	_____
театр	_____	_____
вокзал	_____	_____
Київ	_____	_____
Україна	_____	_____

15. Запишіть буквами / Write in letters

12.01 _____
09.50 _____
08.37 _____
18.45 _____

16. Відповідайте на запитання / Answer the questions

1. Де можна купити словник?

2. Де можна купити м'ясо?

3. Де можна подивитися новий фільм?

4. Де можна пообідати?

5. Де можна потанцювати?

6. Де можна випити каву?

17. Поставте слова в дужках у місцевий або знахідний відмінок / Put each nouns in brackets into the Locative or Accusative.

1. Тарас купує Соломії дві (сукня) _____. Я часто ходжу на (виставка) _____. Вона дякує за (порада) _____. Він любить нові (знайомство) _____.

2. На (вулиці) _____ Одеси багато людей. На (зупинки) _____ люди чекають автобус. У (театри) _____ йдуть вистави.

18. Розкрийте дужки та запишіть слова у правильній формі / Open the brackets and write the words in the correct form

1. Я подякував (художник) за гарну картину. 2. Дівчина заплатила (продавець) за товар. 3. Контролер виписав (пасажир) штраф. 4. (пілот) дали нову форму. 5. Сусід подарував (дівчинка) м'яч. 6. (ректор) принесли важливий лист. 7. Школяр віддав журнал (вчителька). 8. Марта написала лист (сім'я). 9. Чоловік подарував букет квітів (дружина). 10. Учень показав щоденник (батько). 11. Щотижня Ігор телефонує (друг). 12. Чоловік пояснив (лікар) свою проблему. 13. Продавець віддав продукти (покупець). 14. Фанати подякували (футболіст) за гарну гру. 15. Я показав розклад (товариш). 16. Віктор розповів про свої проблеми (приятель). 17. Ольга повернула книги (бібліотекарка). 18. Директор виплатив премію (працівник). 19. Дівчина надіслала фотографію (хлопець). 20. Мама купила солодощі (дитина). 21. Батько віддячив (медсестра) за роботу. 22. Покупець дав рецепт (фармацевт).

19. Виділені іменники замініть займенниками / Replace the highlighted nouns with pronouns

1. Марія купила *братові* книгу. 2. Віктор подарував *братові та сестрі* іграшки. 3. Учень показав *вчительці* зошит. 4. Професор поклав *студентові* хорошу оцінку. 5. Син допоміг *матері* прибрати квартиру. 6. Віра подарувала *Андрієві* годинник. 7. Хлопець розказав *друзям* правду. 8. Школярка сказала *татові і мамі*, що наступного тижня у школі будуть батьківські збори.

20. Розкрийте дужки та запишіть слова у правильній формі / Open the brackets and write the words in the correct form

1. З (тривога) у душі мати чекала сина з війни. 2. Я з (радість) допоможу вам вибрати нову сукню. 3. Дівчина зустріла коханого зі (смуток) в очах. 4. Князь з (ненависть) дивився на своїх ворогів. 5. Я із (задоволення) скуштував ваші страви. 6. З (біль) у душі Василь залишав свою родину. 7. Чоловік почав працювати з (азарт).

21. Напишіть правильно / Write correctly

1. Дід довго гуляв з (своя онучка). 2. Ольга принесла газету з (її стаття). 3. Вчора я говорив з (твоя сестра). 4. Друг писав (моя ручка). 5. Сусід возить мене на пари (свій автомобіль). 6. Учора Антон спілкувався з (свої керівники). 7. Лікарі зустрілися перед (його палата). 8. Діти люблять гуляти (наш сад). 9. Вчора я виконував домашнє завдання з (їхні друзі). 10. Коли він виросте, то стане (ваш лікар).

22. Напишіть, розкриваючи дужки / Write, opening the brackets

Зразок/ Example: (Іван), познайомся з (моя подруга Олена). Ми сьогодні разом (оглядати) місто. – Іване, познайомся з моєю подругою Оленою. Ми сьогодні разом оглядатимемо місто.

1. (Петро), коли ти (писати) листи? Я хочу піти з (ти) на пошту. 2. Він працював разом з (моя давня подруга). 3. Моя подруга хоче познайомитися з (мій рідний брат). 4. Учора ми зустрілися з (видатні українські письменники). 5. Іван і Оксана хочуть піти зі (я) в магазин «Український сувенір». 6. Ми сьогодні (слухати) українські пісні. Слухайте з (ми)! 7. Вони (читати)

українські вірші. Ви хочете читати з (вони)? 8. Це Оксана. Ви знайомі з (вона)? Ви разом (вивчати) українську мову.

Завдання на повторення

1. Пишіть прикметники у правильній формі

1) гарний

_____ студентка, _____ хлопець, _____ діти,
_____ слово, _____ книжка.

2) новий

_____ друг, _____ комп'ютери, _____ кіно,
_____ кімната, _____ фото.

3) зелений

_____ огірок, _____ машина, _____
будинки,
_____ вікно, _____ сорочка.

2. Пишіть / Write

Зразок: Він _____ студент. Він _____ читає. (добрий/добре) Він
добрий студент. Він добре читає.

1. Це _____ завдання. Викладач розповідає _____
(цікавий/цікаво). 2. Тут завжди _____. Наш клас
_____. (чистий/ чисто). 3. Марина говорить
_____. У неї _____ голос. (тихий/тихо). 4.
Ганна співає _____. Сьогодні _____ погода
(чудовий/чудово). 5. Це _____ потяг. Том читає _____.
(швидкий/швидко)

3. Пишіть цей, ця, це, ці / Write this, this, this, these

_____ стіл, _____ полиця, _____ фото, _____
речі, _____ текст, _____ друзі, _____ дівчина,
_____ крісло.

4. Пишіть дієслова в потрібній формі / Write the verbs in the correct form

1. Я добре _____ (знати) англійську мову. А ви добре
_____ (знати) англійську мову. 2. Зараз ми _____
(працювати), а вони _____ (відпочивати). 3. Ти часто
_____ (дивитися) футбол. 4. Марина швидко _____
(читати). 5. Мій друг непогано _____ (розмовляти),
_____ (читати) і _____ (розуміти) українською. А ти
_____ (розмовляти), _____ (читати),
_____ (розуміти) українською.

5. Пишіть дієслова в минулому часі (Past):

Читати _____

Робити _____

Гуляти _____

Розуміти _____

Бути _____

Жити _____

Народитися _____

Почати _____

6. Пишіть дієслова в майбутньому часі (Future):

Читати _____

Робити _____

Гуляти _____

Розуміти _____

Бути _____

Жити _____

Відпочивати _____

Почати _____

7. Пишіть слова в потрібній формі:

A. (теперішній (Present) час)

1. Я часто _____ (бачити) Олю, вона _____ (вчитися) в нашому університеті. 2. З ким ти _____ (снідати)? Я _____ (снідати) з подругою. 3. Наші студенти _____ (читати) тексти і _____ (писати) вправи. Я також багато _____ (читати і писати). 4. Моя сестра _____ (працювати) в новій лікарні. 5. Мої батьки _____ (жити) в Африці. 6. Увечері ми _____ (робили) домашнє завдання.

B. (минулий (Past) час)

7. Учора, коли я _____ (робити) домашнє завдання, мій сусід _____ (слухати) музику і _____ (розмовляти) по телефону. 8. Коли ми _____ (бути) у парку, ми _____ (робити) фото. 9. Хто _____ (бачити) мою ручку? 10. Раніше вона _____ (жити) в Одесі. 11. Мій друг _____ (дивитися) футбол уночі. 12. Сьогодні вранці ми _____ (гуляти) у парку.

B. (майбутній (Future) час)

13. Ми _____ (перевіряти) домашнє завдання, потім _____ (виконувати) вправи, _____ (розповідати) текст, _____ (писати) диктант, _____ (відповідати) на питання. Потім викладач _____ (пояснювати) новий урок, а ми уважно _____ (слухати). 14. Увечері я _____ (відпочивати, гуляти, дивитися) телевізор, _____ (слухати) музику або _____ (готувати). 15. Я і мої друзі багато _____ (говорити) українською.

8. Утворіть від даних дієслів форми наказового способу. Make up imperative simple forms from these verbs

Зразок/ Example: готувати – (ти) готуй, (ви) готуйте, (ми) готуймо.

Дієслова	ТИ	ВИ	МИ
Грати	_____	_____	_____
Робити	_____	_____	_____
Повторювати	_____	_____	_____
Вішати	_____	_____	_____
Сидіти	_____	_____	_____
Купувати	_____	_____	_____

9. Пишіть дієслова в правильній формі: іти (йти)

1. Віктор _____ в бібліотеку. 2. Ми _____ в їдальню. 3. Студенти _____ на екскурсію. 4. Ірина _____ в магазин. 5. Я _____ додому. 6. Ти _____ в гуртожиток? 7. Ви хочете _____ на вулицю?

10. Утворіть від даних дієслів форми наказового способу. Make up imperative simple forms from these verbs

Зразок/ Example: готувати – (ти) готуй, (ви) готуйте, (ми) готуймо.

Дієслова	ТИ	ВИ	МИ
Відповідати	_____	_____	_____
Спати	_____	_____	_____
Пояснювати	_____	_____	_____
Памятати	_____	_____	_____
Вчити	_____	_____	_____
Запрошувати	_____	_____	_____

11. Утворіть від даних іменників форми кличного відмінку. Put each noun into Vocative

Зразок/ Example: мама – мамо!

Олена _____
Микита _____
Бабуся _____
Рая _____
Жак _____

Брат _____
Батько _____
Вчитель _____
Пані _____
Діти _____

12. Пишіть слова у 6 (місцевому) відмінку. Пам`ятайте про в (у) або на / Put each noun into Locative. Remember about в (у) or на:

школа - _____
клас - _____
група - _____
магазин - _____
музей - _____
аудиторія - _____
словник - _____
університет - _____
вікно - _____
банк - _____
стіна - _____
сумка - _____
столиця - _____

Київ - _____
кафе - _____
Одеса - _____
Україна - _____
Китай - _____
північ - _____
захід - _____
ринок - _____
екзамен - _____
урок - _____
дорога - _____
море - _____
батьківщина - _____

13. Що ви любите? Що ви знаєте? Що ви дивилися? Що ви купили

фільми – фільм ___
оповідання – оповіданн ___
прізвище – прізвищ ___
комп'ютер – комп'ютер ___
газети – газет ___
Одеса – Одес ___

хімія – хімі ___
молоко – молок ___
Україна – Україн ___
листи – лист ___
речі – реч ___

14. Кого ви знаєте? Кого ви бачили? Кого ви любите? Кого ви чекаєте?

друг – друг ___
викладач – викладач ___
дівчина – дівчин ___
декан – декан ___

лікар – лікар ___
я – _____
він – _____
вони – _____

студент – студент __

ти – _____

Наталія – Наталі __

вона – _____

Таня – Тан __

ми – _____

15. Пишіть закінчення / write ending:

Куди ви йдете? Куди ви їдете?

університет – в університет __

парк – __ парк __

факультет – __ факультет __

стадіон – __ стадіон __

школа – __ школ __

аудиторія – __ аудиторі __

бібліотека – __ бібліотек __

кафедра – __ кафедр __

16. Пишіть слова/ write:

що?

де?

куди?

пошта

на пошті

на пошту

полиця _____

Китай _____

стіл _____

сумка _____

стіна _____

17. Дайте відповіді на запитання / Answer the questions

Котра година?

17.05 _____

13.30 _____

12.01 _____

19.04 _____

18. Відповідайте на запитання / Answer the questions

1. Де можна купити словник?

2. Де можна купити м'ясо?

3. Де можна подивитися новий фільм?

4. Де можна пообідати?

5. Де можна потанцювати?

6. Де можна випити каву?

19. Пишіть дієслова в правильній формі / Write the verbs in the correct form

Їхати:

1. Я _____ в Київ. 2. Він _____ в Одесу? 3. Сьогодні ми _____ в лікарню. 4. Вони _____ в Камерун. 5. Ти хочеш _____ на таксі? 6. Ви _____ в Африку?

20. Поставте слова в дужках у місцевий або знахідний відмінок / Put each nouns in brackets into the Locative or Accusative.

1. Вони думають про (друзі) _____. Вона думає про (батьки) _____. Я дивлюся на (вчителі) _____. Вона дивиться на (викладачі) _____.
2. У (музеї) _____ йдуть виставки. Люди працюють на (робота) _____. На (площі) _____ Одеси багато людей.

Список використаних джерел

1. Вальченко І. В., Сергійчук Л. В. Збірка завдань для контрольних та самостійних робіт з української мови як іноземної (додаток до навчального посібника з української мови «Ласкаво просимо!»). – Харків, 2019. – 77 с.
2. Жангазінова Р., Кусяк С. Українська мова як іноземна. Частина І. Фонетика. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи іноземних студентів англомовного відділення галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Рівень А. – Львів, 2023. – 25 с.
3. Жангазінова Р., Кусяк С. Українська мова як іноземна. Частина ІІ. Морфологія. *Навчально-методичний посібник для самостійної роботи іноземних студентів англомовного відділення галузі знань 22 «Охорона здоров'я»*. Рівень А. – Львів, 2023. – 179 с.
4. Зуєнко Я. М., Репетун А. К., Корбут Л. М. Українська мова як іноземна. Вступний фонетично-комунікативний курс. Методичний посібник для викладачів, які проводять практичні заняття для студентів-іноземних громадян І-ІІ курсів медичних факультетів спеціальності 222 «Медицина». – Запоріжжя, 2020. – 203 с.
5. Карпова С.А., Расходчикова Л.Є. Самостійні роботи з української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення. – Одеса, 2009. – 44 с.
6. Українська мова як іноземна. Збірник контрольних робіт для слухачів центру підготовки іноземних громадян/ Автори-укладачі: Васецька Л.І., Завгородня Д.О., Савченко Л.А., Янушевська І.Б. – Запоріжжя, 2018. – 208 с.